

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НААН
ІНСТИТУТ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ
НААН
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY (ТУРЕЧЧИНА)
CZECH UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES PRAGUE (ЧЕХІЯ)**

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ
КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН»**

20 БЕРЕЗНЯ 2025 РОКУ

БІЛА ЦЕРКВА

2025

Ресурсозберігаючі технології вирощування культурних рослин: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. (Біла Церква, 20 березня 2025 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2025. – 77 с.

Редакційна колегія:

Шуст О.А., ректор БНАУ, д-р екон. наук, професор, голова оргкомітету.

Недашківський В.М., перший проректор, проректор з організаційної роботи, д-р с.-г. наук, професор.

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ, д-р екон. наук, професор.

Димань Т.М., проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ, д-р с.-г. наук, професор.

Хахула В.С., декан агробіотехнологічного факультету БНАУ, канд. с.-г. наук, доцент.

Карпук Л.М., завідувачка кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, д-р с.-г. наук, професор.

Єзерковська Л.В., доцент кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, канд. с.-г. наук, доцент.

Кулик Р.М., старший викладач кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ, канд. с.-г. наук.

Відповідальні за випуск: **Кулик Р.М.**, канд. с.-г. наук, **Карпук Л.М.**, д-р. с.-г. наук.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками I Міжнародної науково-практичної конференції «Ресурсозберігаючі технології вирощування культурних рослин» (20 березня 2025 року Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

умовах лівобережного Лісостепу України. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2006. № 4. С. 137–142.

17. Чайка Т. О. Вплив традиційної й органічної технологій вирощування на врожайність льону олійного. *Збалансований розвиток екосистем: сучасний стан і перспективи* : колективна монографія ; за заг. ред. Т. О. Чайки. Полтава : Астроя, 2024. С. 71–94.

18. Korotkova I. V., Chaika T. O., Romashko T. P. et al. Emmer wheat productivity formation as depending on pre-sowing seed treatment method in organic and traditional technology cultivation. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2023. Vol. 14 (1). P. 41–47. DOI: 10.15421/022307

19. Peng J., Sun D., Nevo E. Wild emmer wheat, *Triticum dicoccoides* occupies a pivotal position in wheat domestication process. *Aust J Crop Sci*. 2011. Vol. 5. P. 1127–1143.

20. Чайка Т. О., Короткова І. В. Вплив технології вирощування на продуктивність і врожайність льону олійного в умовах нестійкого зволоження регіону вирощування. *Агробіологія*. 2024. № 1. С. 25–36. doi: 10.33245/2310-9270-2024-187-1-25-36

УДК 632: 633.16: 581.5

Карпук Л.М., доктор с.-г. наук, професор

Федорченко Я.О., аспірантка

Білоцерківський НАУ

nikolay_fedorchenko@ukr.net

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГРЕЧКИ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Продуктивність гречки залежала від застосування допоміжних продуктів, за органічного виробництва, застосування яких обумовлювало підвищення показника врожайності на 10,0 – 12,0 % порівняно з контролем.

Ключові слова: біопрепарати, гречка, органічне виробництво

Karpuk L.M., Doctor of Agricultural Sciences, Professor

Fedorchenko Ya, PhD student

Bila Tserkva National Agrarian University

BUCKWHEAT PRODUCTIVITY IN ORGANIC PRODUCTION

Buckwheat productivity depended on the use of auxiliary products in organic production, the use of which caused an increase in the yield index by 10.0 - 12.0% compared to the control.

Keywords: biological products, buckwheat, organic production

Попри виклики третього року повномасштабної війни, український органічний сектор демонструє стійкість і продовжує шукати нові можливості для розвитку. Органічні виробники впевнено відновлюють обсяги виробництва та реалізації продукції з вищою доданою вартістю на внутрішньому ринку, та

водночас знаходять нові експортні напрями [1].

Згідно з останнім звітом Європейської Комісії за 2023 рік щодо імпорту органічної агропродовольчої продукції до ЄС Україна посіла 5 місце зі 125 країн за обсягами експортованої органічної продукції до ЄС.

Наприкінці 2024 року було презентовано попередню оцінку потенціалу стратегічних планів Спільної аграрної політики щодо пом'якшення зміни клімату на період 2023-2027 рр. Оцінка була проведена на замовлення Генерального Директорату Європейської Комісії з питань сільського господарства та розвитку територій (DG AGRI) у 2024 році у 18 країнах ЄС. Ці країни сукупно обробляють 92% сільськогосподарських площ та утворюють близько 95% викидів парникових газів ЄС від сільського господарства. Загалом викиди парникових газів у ЄС від сільськогосподарської діяльності у 2022 році склали 11% від загальних викидів парникових газів.

Результати оцінювання доводять, що перехід до органічних сільськогосподарських практик, запровадження сівозміни або диверсифікації культур, а також використання покривних культур в сільському господарстві найбільше сприяють досягненню кліматичних цілей ЄС. Ці три сільськогосподарські практики разом можуть сприяти поглинанню вуглецю (22 млн тонн CO₂-еквіваленту на рік) та скороченню викидів із ґрунту (9 млн тонн CO₂-еквіваленту на рік). Загалом потенціал пом'якшення наслідків кліматичної кризи складає 78%.

Причому більше половини оціненого потенціалу, 54%, припадає на органічне сільське господарство, 22% – на стале управління лісами та 18% – на захист пасовищ. Однією з перспективних культур для вирощування за органічного виробництва є гречка, котра збагачена корисними речовинами, вирощується без застосування хімічних добрив та пестицидів, що дозволяє зберегти її природні властивості. Вона є цінним джерелом вітамінів, мінералів та легкозасвоюваного білка рослинного походження.

Метою досліджень була оцінка продуктивності вирощеної продукції гречки за виробництва органічної продукції на основі збереження та відтворення родючості ґрунту в умовах Правобережного Лісостепу України.

Дослідження проводили протягом 2022-2024 років на базі ПСП ім. Т.Г. Шевченка с. Тростинка, Васильківського району Київської області. Досліджено два сорти: та біопрепарати (контроль, Біокомплекс–БТУ, Органік–баланс). Фактор А. Сорти: Антарія (ср), Син-3/02 (сс), Ярославна (рс). Фактор В. Біопрепарати: Без Допоміжних продуктів (контроль), Біокомплекс–БТУ, Гумат калію, Гумісол. Всі допоміжні продукти, які було досліджено відповідають вимогам щодо ведення органічного виробництва та внесенні до переліку дозволених [2].

Врожайність культури фіксували на рівні 2,3 – 3,0 т/га. Застосування допоміжних продуктів в органічному виробництві обумовлювало підвищення врожайності на 10 – 12,0 %, порівняно з контрольними варіантами. Разом з тим уміст сирого білку складав 13,0 – 13,9 % на суху наважку, що на 15 % більше порівняно з контролем. Максимальні показники накопичення сирого білку

отримали у сорту Син-3/02 – 13,9 % на суху наважку, за застосування гумату калію.

Список літератури

1. Єзерковський А.В. Вплив технологічних заходів вирощування на виробництво органічної продукції зернових культур на торфових ґрунтах. Зб. наук. праць Уманського НУ садівництва; ч.1. сільськогосподарські науки, 2017. Умань, УНУС. Вип. 91 ч.1., С. 226–235.
https://organicstandard.ua/content/docs/catalogs/list_of_inputs_and_methods_ua.pdf

УДК 633.2.031:633.26/29

Опанасенко О.Г., к.с.-г.наук, с.н.с.

Панфільська дослідна станція ННЦ «Інститут землеробства НААН».
sonko.suriy@ukr.net

ОРГАНІЧНЕ ЛУКІВНИЦТВО НА ОСУШУВАНИХ ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ

Значимість розробки полягає у високій урожайності смугових бобово-злакових фітоценозів та суттєвому покращенню якості корму за рахунок бобового компоненту, а також високій економічній ефективності за вирощування смугових посівів в даних умовах. Відтворення лукопасовищних угідь із збільшенням виробництва органічної кормової сировини також сприяє поліпшенню екологічної рівноваги довкілля та збереженню біорізноманіття рослин.

Ключові слова : органогенні ґрунти, агрофітоценоз, смугові посіви, технологія.

Opanasenko O.G., Ph.D., Senior Researcher

Panfil Experimental Station of the NSC "Institute of Agriculture of NAAS".

ORGANIC BULBING ON DRAINED ORGANOGENIC SOILS OF THE LEFT-BANK FOREST-STEPPE

The significance of the development lies in the high yield of strip legume-cereal phytocenoses and a significant improvement in the quality of feed due to the legume component, as well as the high economic efficiency of growing strip crops in these conditions. The reproduction of meadow pastures with an increase in the production of organic fodder raw materials also contributes to improving the ecological balance of the environment and preserving plant biodiversity.

Keywords: organogenic soils, agrophytocenosis, strip crops, technology.

Органічне виробництво продукції рослинництва на сьогодні є актуальним через низку певних екологічних, економічних та соціальних переваг. Вирішального значення в цьому аспекті набуває підвищення ефективності використання і оптимізація змішаних агрофітоценозів, куди входять види бобових та злакових компонентів [1].